

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

Lp Maris Raju
Tallinna Farmaatsiatehase AS
Maris.Raju@tft.ee

Teie 05.04.2024 nr

Meie 08.05.2024 nr 2.2-9/24/996-2

Vastus selgitustaotlusele

Andmekaitse Inspeksioon sai Teie pöörumise, milles kirjutate:

Pöördume Teie poole täpsustava küsimustega, korrektseks töötajate isikuandmete töötlemiseks tagamiseks. Ettevõtte omanikfirma, mis asub Lätis, soovib kasutusele võtta personalihaldustarkvara, mille eesmärk on tööprotsesside lihtsustamine ning ettevõtte digitaalne areng. Tegemist on rahvusvahelise kontserniga, kus nii emaettevõtte kui tütarvõtte (meie) on eraldiseisvad aktsiaseltsid, seega töötajate mõistes ei ole emaettevõtte töösuhte järgi siduv. Programmi kasutamine näeks välja nii, et Eestis asuv tütarvõtte kasutab programmi, kuid emaettevõtte töötajad (IT ja personaliosakond ca 6-10 inimest) saavad samuti andmeid töödelda. Programmi kasutamiseks on vajalik edastada alljärgnevad töötajate isiklikud andmed: Isikukood, Sünniaeg, telefoninumber (isiklik, töötajate puhul, kellel puudub tööandja telefoninumber, e-mail (isiklik, töötajate puhul, kellel puudub tööandja e-mail), Töötasu. Soovime, et programmi kasutusele võtt ei riiva ühegi töötaja õigusi, samas võimaldaks meil digiarengust osa saada. Kas on piisav kui ettevõttel on emaettevõttega sõlmitud andmete kaitset tagav leping või on eraldi vajalik küsida nõusolek ka töötajalt?

Isikuandmete kaitse nõuded Eestis on sätestatud peamiselt [Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määruses](#) (EL) 2016/679 (IKÜM) ning [isikuandmete kaitse seaduses](#).

Isikuandmete kaitse üldmääruse (IKÜM) art 5 lg 1 p a sätestab, et isikuandmete töötlemine peab olema seaduslik ja andmesubjektile läbipaistev; samuti tohib isikuandmeid koguda üksnes kindlaksmääratud õiguspärastel eesmärkidel (art 5 lg 1 p b) ning koguda tuleb eesmärgi seisukohalt võimalikult vähe andmeid (art 5 lg 1 p c). **Seda, millisel õiguslikul alusel ja eesmärgil andmetöötlust läbi viiakse, peab IKÜM art 5 lg 2 kohaselt selgitama ja tõendama andmetöötaja ehk Teie ise.** Kui õiguslik alus puudub, siis andmeid töödelda ei tohi.

Ettertuttavalt saame selgitada, et nõusoleku alusel töötlemisest saab töösuhtes rääkida ainult juhul, kui töötaja on ka tegelikult vaba oma valikutest ning tal on igal hetkel tegelikult võimalus oma nõusolek tagasi võtta. Seega IKÜM artikkel 6 lg 1 p-st a lähtudes saaks nõusoleku ealusel töötlemine kõne alla vaid juhul, kui nõusoleku tagasivõtmise järgselt on töötlemine võimalik ka tegelikult ära lõpetada. Töösuhetes üldjuhul nõusolek õiguslikuks aluseks siiski olla ei saa, sest tööandja on suhtes töötajaga jõupositsioonil ning nõusolek ei pruugi olla vabatahtlik, mistõttu peab andmetöötluseks eelduslikult olema muu alus.

Märgime, et vastutav töötaja peab isikuandmete töötlemisel järgima IKÜM artiklis 5 lõikes 1 sätestatud põhimõtteid, vastutama nende põhimõtete täitmise eest ja olema võimeline nende täitmist tõendama (IKÜM artikkel 5 lg 2). Eelviidatud põhimõtete juurde kuulub ka vastutava töötaja kohustus töödelda isikuandmeid viisil, mis tagab isikuandmete asjakohase turvalisuse, sealhulgas kaitseb loata või ebaseadusliku töötlemise eest ning juhusliku kaotamise, hävitamise

või kahjustumise eest, kasutades asjakohaseid tehnilisi või korralduslikke meetmeid („usaldusväärsus ja konfidentsiaalsus“, IKÜM art 5 lg 1 p f).

Isikuandmete töötlemisel (sh säilitamisel) peab eelkõige jälgima kõige tavapärasemaid turvameetmeid. Näiteks tuleb teha nii, et andmed ei jõuaks õigustamata isikute kätte (igasugused andmelekked, mis tulenevad ebapiisava turvalisega süsteemidest, õigustamata edastamised vms). **Seda, millist konkreetset andmebaasi või arvutitarkvara ettevõtte kasutab, on siiski ettevõtte enda valida. Teadma peab, et vastutus võimalike andmekaitsete rikkumiste puhul lasub eelkõige vastutaval andmetöötlejal, mistõttu tasub oma tegevused alati läbi kaaluda (sh millist andmebaasi või süsteemi kasutada, kas ning milliseid andmeid on üldse vaja koguda- minimaalsuse põhimõte).**

Ettevõttel on oluline teadvustada, et töötajal on õigus teada, kellele tema isikuandmeid edastatakse (ettevõttevälised isikud, nt maksu- ja tolliamet, haigekassa) ning kes neid andmeid veel töötleb (ettevõttesisesed isikud ning ettevõttega seotud isikud, nt raamatupidamisteenuse osutaja), mistõttu tasub eeskirjad kirja panna ning töötajale tutvustada enne tema isikuandmete töötlemist.

Soovitame kindlasti tutvuda Andmekaitse Inspektsiooni [isikuandmete töötlemise üldjuhendiga](#), kus on kirjas kõige olulisem, mida isikuandmete töötleja peab teadma. Samuti on antud juhul oluline juhend [isikuandmete töötlemisest töösuhetes](#).

Loodan, et minu selgitustest on abi.

Lugupidamisega

Liina Kroonberg
jurist-konsultant
peadirektori volitusel